

Folketingets Kulturdvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

18. november 2013

Folketingets Kulturdvalg har den 24. oktober 2013 stillet mig følgende spørgsmål, nr. 8 (Alm. del), som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål:

Vil ministeren redegøre for sagsforløbet i forbindelse med vurderingen af, om Jyderup Højskole kan statsanerkendes, jf. KUU alm. del – bilag 8 og KUU alm. del – svar på spm. 6?

Svar:

Ifølge lov om frie kostskoler kan Kulturministeren godkende en højskole til tilskud. Ansøgning om godkendelse til tilskud skal være indsendt 10 måneder inden godkendelse. Ansøgningen skal indeholde en række oplysninger og dokumentation, herunder kopi af købsaftale eller skøde.

Den 29. august 2012 videresendte initiativtagerne bag højskoleinitiativet Jyderup Højskole et "Statusnotat om fremtidig anvendelse af Sølyst i Jyderup". Notatet var udarbejdet af administrationen i Holbæk Kommune og indeholdt en række forslag og overvejelser vedrørende den fremtidige anvendelse af Sølyst. Initiativtagerne til højskolen spurgte samtidig, om de på den baggrund kunne indsende ansøgning om godkendelse af Jyderup Højskole, selvom der endnu ikke var udarbejdet købsaftale eller skøde.

I forhold til en godkendelse til tilskud efter lov om frie kostskoler indeholdt statusnotatet følgende problemer:

- Sølyst skulle efter højskolens etablering rumme flere andre lokale initiativer, der hidtil havde været i bygningen. Afhængig af aftalernes udformning kunne dette være i strid med lovens krav om uafhængighed og medføre, at skolen ikke ville råde over tilstrækkelig mange undervisningslokaler.
- Det var usikkert, om bygningen var stor nok til at indeholde det fornødne antal sengepladser samt kostforplejnings- og opholdsarealer.
- Der var alene tale om en sokkeludstyknings, således at skolen ikke ville råde over egne arealer i tilknytning til bygningerne, hvilket er en betingelse for godkendelse. Det fremgik, at da skolen var placeret på Fredsskov, var det usikkert, om

Naturstyrelsen ville give de fornødne tilladelser til yderligere udstykning. Det fremgik endvidere, at Naturstyrelsen måske ville stille som vilkår, at kommunen skulle forpligte sig til at købe Sølyst tilbage, hvis højskolen måtte ophøre, og at administrationen i så fald ville anbefale, at kommunen sikrede, at ejendommen ville blive overdraget i minimum samme stand, samt at kommunen ikke skulle betale for forbedringer, som kommunen ikke havde godkendt. Administrationen anbefalede derfor, at kommunen skulle fastsætte tilbagekøbsprisen som købsprisen tillagt dokumenterede forbedringer.

- Der forelå ikke en købsaftale eller skøde, som ministeriet kunne tage stilling til.

Kulturministeriet svarede samme dag, at skolen godt kunne indsende ansøgningen, men at ministeriet ikke havde taget stilling til de forhold, der var nævnt i notatet. Mundtligt blev skolen oplyst om, at købsaftale eller skøde skulle fremsendes senest 3 måneder før evt. godkendelse.

Jyderup Højskole indsendte ansøgning om godkendelse den 16. september 2012 med ønske om godkendelse fra 1. august 2013. Ansøgningen var meget mangelfuld, blandt andet var budgettet ikke realistisk, de forventede elevtal stemte ikke overens indbyrdes i skolens materiale og heller ikke med skolens størrelse, ligesom der manglede oplysninger om kursernes indhold og udformning. Herudover var det usikkert, om skolen ville kunne råde over de fornødne forstander- og lærerboliger.

Da tilbagekøbsklausulen i notatet fra kommunen alene var nævnt som anbefaling fra kommunens administration, såfremt Naturstyrelsen ville stille krav om, at kommunen skulle sikre sig en tilbagekøbsmulighed, koncentrerede ministeriets sagsbehandling sig om de øvrige problemer, der hver især var af en karakter, så de kunne forhindre en godkendelse.

På et møde på Sølyst med skolens ledelse den 5. februar 2013 blev en række af problemerne gennemgået. Et eventuelt tilbagekøbskrav fra kommunen blev omtalt, men da der ikke var nye oplysninger, og da ministeriet var bekendt med, at der i andre sager om nye højskoler er fundet en løsning på et ønske om tilbagekøb, gik ministeriet ikke nærmere ind i spørgsmålet. På grund af de mange spørgsmål, der fortsat var uafklarede, anbefalede ministeriet, at godkendelsestidspunktet blev udskudt til den 1. januar 2014. Ministeriet gentog anbefalingen på et møde den 5. marts 2013 med kommunen. Skolen ønskede dog at fastholde ansøgningstidspunktet.

Under sagsbehandlingen blev en række af de forhindringer for godkendelse, som sagen indeholdt, løst ved aftaler mellem skolen, Holbæk Kommune og ministeriet. I forbindelse hermed videresendte højskolen i to tilfælde oplysninger fra Holbæk Kommune om problemer vedr. sagen: den 28. februar og den 12. april 2013. Der var tale om kommunens opsummeringer af vilkårene for overtagelsen af Sølyst. I ingen af disse tilfælde nævnte kommunen, at der ville blive tale om en tilbagekøbsklausul. Heller ikke på mødet mellem kommunen og ministeriet den 5. marts 2013 blev vilkåret nævnt,

selvom mødet drejede sig om de nærmere vilkår for at sælge Sølyst til højskole. Ministeriet gik derfor ud fra, at det ikke ville blive et krav fra kommunen.

Den 12. maj 2013 modtog Kulturministeriet via højskolen en indstilling fra Økonomiudvalget i Holbæk Kommune om salget af bygningerne til Jyderup Højskole. Heraf fremgik, at kommunen ville forbeholde sig ret til at købe ejendommen tilbage til salgsprisen, såfremt ejendommen ikke længere blev anvendt til højskole. Indstillingen omhandlede herudover en række andre forhold.

Den 24. maj 2013 fremlagde kommunen et konkret forslag til en købsaftale med en tilbagekøbsklausul og bad om Kulturministeriets vurdering heraf.

Da Kulturministeriet var bekendt med, at Undervisningsministeriet i forbindelse med tidligere godkendelser til højskole har godkendt aftaler om tilbagekøb, kontaktede Kulturministeriet den 29. maj 2013 Styrelsen for Kvalitet og Tilsyn for at få oplysninger om de tidligere sager. Styrelsen svarede, at Undervisningsministeriet tidligere har godkendt, at den tidligere ejer af bygningerne kunne få forkøbsret til markedspris, men at en tilbagekøbsklausul, med krav om tilbagekøb til salgsprisen ikke ville være i overensstemmelse med lov om frie kostskoler.

Kulturministeriet vurderede sagen og kom frem til, at den foreslåede købsaftale ikke ville være i overensstemmelse med lov om frie kostskoler. Ministeriet kontaktede Holbæk Kommune med henblik på at udforme en tilbagekøbsaftale, som overholdt kravene i loven. Ministeriet foreslog i den forbindelse andre modeller, der kunne danne baggrund for aftalen. Kommunen ønskede dog ikke at fravige kravet om tilbagekøb til salgsprisen.

Den 17. juni 2013 sendte kommunen et nyt forslag til en tilbagekøbsklausul til Kulturministeriet. Forslaget var ikke ændret på de afgørende punkter.

Den 25. juni 2013 svarede Kulturministeriet kommunen: "En overdragelse af ejendommen på ovenstående vilkår kan efter Kulturministeriets vurdering ikke anses for at være en overdragelse til eje, idet Jyderup Højskole ikke har mulighed for at sælge ejendommen på normale markedsvilkår. Overdragelsen har således mere karakter af en brugsret."

Den 15. august 2013 mødtes embedsmænd fra kommunen og ministeriet for at prøve at finde en løsning. Mødet endte uden resultat.

Marianne Jelved